

KOMPETENCJE KRAJOWEJ IZBY

Z uwagi na duże zainteresowanie sprawami dotyczącymi kompetencji Krajowej Izby w szczególności na tle zakończonego sporu dotyczącego likwidacji Lubuskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa z siedzibą w Zielonej Górze podajemy fragment uzasadnienia wyroku (dotyczącego tego zagadnienia) Sądu Apelacyjnego Poznaniu I Wydział Cywilny z dnia 14 lutego 2008r.

„Należy zwrócić uwagę, że zasadniczym celem powołania tego rodzaju samorządu nie jest zaspokajanie potrzeb towarzyskich, utrzymywanie więzi koleżeńskich, środowiskowych itp. Dla tych celów bez przeszkód mogą być tworzone stowarzyszenia na podstawie Prawa o stowarzyszeniach, gdzie o ich funkcjonowaniu decyduje jedynie wola samych członków.. Natomiast samorządom, o jakich mowa w ustawie korporacyjnej, mającym charakter przymusowy, Państwo przekazało istotne zadania, uprawnienia i obowiązki o charakterze publicznym, związane z weryfikacją uprawnień zawodowych, nadzorem nad wykonywaniem zawodu itp. (por. art. 8 w/w ustawy). Wymaga to zapewnienia pewnej jednolitości działania organów samorządu w zakresie np. kształcenia, egzaminowania itp. oraz gwarantowania członkom w całym kraju dostępności świadczeń na zbliżonym poziomie. Jest oczywiste, że może to być związane z koniecznością systematycznego dostosowania terytorialnej struktury organizacyjnej do tak określonych zadań. M.in. konieczne może być znoszenie, łączenie lub powoływanie nowych izb okręgowych, w zależności od aktualnych potrzeb. Przykładowo potrzeba taka może wynikać z fluktuacji stanu osobowego podmiotów wykonujących na danym terenie zawód objęty ustawą, trudności finansowym zabezpieczeniu funkcjonowania danej izby itp. Nie do przyjęcia byłoby założenie, że każdorazowo zmiana taka wymagałaby wydania odrębnej ustawy.

Z kolei konstrukcja ustawy korporacyjnej wskazuje, że okręgowe i krajowa izby samorządu, mimo posiadania samodzielnej osobowości prawnej, nie są traktowane przez ustawodawcę jako równorzędne podmioty prawne. Z szeregu przepisów ustawy wynika bowiem, że krajowa izba posiada w stosunku do okręgowych izb istotne czynności kontrolne i nadzorcze, włącznie z prawem uchylania uchwał organów tych izb, nakładania obowiązków itp. (por. m.in. art. 12 ust 2, art. 33 pkt. 2, 10, 15 i 16, art. 40 ust. 2 ustawy). Krajowa izba jest zatem organem samorządu stojącym w hierarchii systemowo wyżej, niż okręgowe izby.

W tej sytuacji uznać należy zawarte w art. 10 ust. 2 uprawnienie krajowej izby do ustalania obszarów siedzib działania okręgowych izb jako obejmujące również prawo do znoszenia (likwidacji) oraz powoływania takich izb.

W przypadku samorządu zawodowego inżynierów budownictwa organem krajowej izby, właściwym do podejmowania tego rodzaju decyzji, jest Krajowa Rada Izby (por. § 4 pkt.5 Statutu Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa).

Oznacza to, że uchwała nr 12/R/06 Krajowej Rady PIIB z dnia 15 lutego 2006r. podjęta została w granicach uprawnień tego organu. Skoro zarazem uchwała ta dotychczas nie została uchylona, to pozostaje ona w obrocie prawnym jako ważna wraz ze wszystkimi wynikającymi skutkami.

W szczególności na mocy tej uchwały powódka jako zlikwidowana jednostka utraciła osobowość prawną a w jej prawa i obowiązki weszła nowo powstała, dotychczas funkcjonujących na terenie woj. lubuskiego izb, Lubuska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa z siedzibą w Gorzowie Wlkp.”